

**KOHTUTE HALDAMISE NÕUKOJA
SAJA NELJATEISTKÜMNENDA ERAKORRALISE ISTUNGI
PROTOKOLL**

Skype ärirakenduse vahendusel

19. veebruar 2021. a

Kohalviibijad

KHN-i liikmed ja asendusliikmed:

Villu Kõve, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Ivo Pilving, riigikohtunik
Juhan Sarv, riigikohtunik (asendusliige)
Virgo Saarmets, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik
Indrek Parrest, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik
Tanel Saar, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik (asendusliige)
Iris Kangur-Gontšarov, Harju Maakohtu kohtunik
Kristjan Siigur, Tallinna Halduskohtu kohtunik
Endla Ülviste, Pärnu Maakohtu kohtunik (asendusliige)
Jaanus Tehver, Eesti Advokatuuri esimees
Marju Agarmaa, Õiguskantsleri Kantselei, õiguskantsleri vanemnõunik
Andres Parmas, riigi peaprokurör

Teised osalised:

Tiina Pappel, Tartu Ringkonnakohtu esimees
Villem Lapimaa, Tallinna Ringkonnakohtu esimees
Kaupo Kruusvee, Tallinna Halduskohtu esimees
Sirje Kaljumäe, Tartu Halduskohtu esimees
Astrid Asi, Harju Maakohtu esimees
Liivi Loide, Tartu Maakohtu esimees
Toomas Talviste, Pärnu Maakohtu esimees
Liina Naaber-Kivisoo, Viru Maakohtu esimehe kohusetäitja
Elari Udam, Harju, Viru ja Pärnu Maakohtu, Tallinna Ringkonnakohtu ja Halduskohtu kohtudirektor
Hans Moks, Tartu Maakohtu kinnistus- ja registriosakonna kohtudirektor
Tiina Ereb, Tartu Ringkonnakohtu, Halduskohtu ja Maakohtu kohtudirektor
Karin Leichter-Tammisto, Riigikohtu esimehe nõunik
Kristi Kirsberg, kohtute kommunikatsioonijuht
Üllar Kaljumäe, Riigikohtu direktor
Viljar Peep, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna asekancler
Kaidi Lippus, Justiitsministeeriumi kohtute talituse juhataja

Protokollis: **Eneli Kivi**, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna nõunik

Algus: 19.02.2021 kell 10.00

Lõpp: 19.02.2021 kell 11.11

Istungi päevakorras on:

- 02.02.–05.02.2021. a KHN-i 113. istungi protokoll kinnitamine** – Riigikohtu esimees Villu Kõve
Otsuse projekt: KHN kinnitab 02.02.–05.02.2021. a KHN-i 113. istungi protokoll.
Materjalina lisatud protokoll.
- Viru Maakohtu esimehe nimetamiseks nõusoleku andmine – KS § 41 lg 1 p 5 alusel** – Justiitsministeerium, esimehe kandidaadi sõnavõtt
Otsuse projekt: KHN annab nõusoleku Liina Naaber-Kivisoo nimetamiseks Viru Maakohtu esimeheks.
Materjalina lisatud Liina Naaber-Kivisoo CV ja motivatsioonikiri, Viru Maakohtu üldkogu arvamus, konkursikomisjoni ettepanek, Justiitsministeeriumi memo.

Päevakorra muutmist ei toimu ja päevakord kiidetakse heaks.

1. 02.02.–05.02.2021. a KHN-i 113. istungi protokollkiinnitamine – Riigikohtu esimees Villu Kõve

KHN-i 113. istungi protokollile ei ole kellelgi täiendus ning see kiidetakse heaks.

Otsus: KHN kinnitab 02.02.–05.02.2021. a KHN-i 113. istungi protokollkiinnituse.

2. Viru Maakohtu esimehe nimetamiseks nõusoleku andmine – KS § 41 lg 1 p 5 alusel –
Justiitsministeerium, esimehe kandidaadi sõnavõtt

V. Peep: Justiitsministeeriumil on juba pikka aega olnud tavaks kohtu esimehe kandidaadi leidmiseks kuulutada välja konkurss, mille alusel kohtunike ja ministeeriumi ühine konkursikomisjon teeb ministrile ettepaneku, keda konkursil kandideerinute hulgast esitada kohtu üldkogule arvamuse avaldamiseks esimehe kandidaadina. Konkursikomisjoni kuuluvad tavapäraselt kolme kõrgema kohtu esindajad, kellel on juhtimiskogemus ja kaks inimest justiitshalduspoliitika osakonnast. Konkursikomisjoni liikmed on nimetatud KHN-ile esitatud memos. Pärast konkursikomisjoni üksmeelset otsustust ühe kandidaadi kasuks, otsustas eelmine minister esitada teise kandidaadi. Pärast ministri vahetust kohtus uus minister tänase Viru Maakohtu esimehe asendaja ja komisjoni esitatud kandidaat Liina Naaber-Kivisooga. Minister leidis, et talle sobib komisjonimudel ja esitatud kandidaat. Liina Naaber-Kivisoo on usaldusväärne, veenev, positiivselt meelestatud ja tasakaalukas. Komisjon arvas, et Viru Maakohus on seni hästi juhitud ning seetõttu tugevat põhjust väljast kandidaati valida ei ole, kuna kohtusiseselt on sobiv kandidaat olemas. Komisjon hindas Liina Naaber-Kivisoo peaaegu kümneaastast kogemust vandeadvokaadina – oskus näha kohut ka väljastpoolt menetlusosalise silme läbi – ja samuti tema kolmeaastast ametnikukogemust Euroopa Komisjonis – tähendab valmisolekut vajadusel panustada kohtute rahvusvahelisse koostöösse. Konkursikomisjoni arvates oli Liina Naaber-Kivisoo väga hea suhtlemis- ja argumenteerimisoskusega. Komisjon arvestas ka Liina Naaber-Kivisoo senist kohtu kõneisiku ja meediakohtuniku kogemust. Komisjon arvestas, et Liina Naaber-Kivisoo oli juba varasemat määratud kohtuesimehe esimeseks asendajaks ja seetõttu omas Viru Maakohtu esimehe asendajana praktilist vaadet Viru Maakohtu juhtimisse.

L. Naaber-Kivisoo: Kandideerin, sest Viru Maakohtu edasine tegutsemine ja tulevik läheb mulle väga korda. Eilse õhtuse seisuga on ka selge, et mul on kolleegide toetus ning mul on hea meel, et inimesed, kellega koos töötama hakkam, näevad mind sobiva kandidaadina. Minus on piisavalt palju entusiasmi, pealehakkamist ja mul on sobivad iseloomujooned, et seda tööd teha. Kõigepealt on oluline hoida seda, mida Astrid Asi Viru Maakohtu esimehena on saavutanud. Viru Maakohus töökeskkonnana ja tööandjana on töötamiseks tore koht – inimestel on iga päev naeratus suul ja sära silmades, mida peab kindlasti hoidma. Kavas on püüelda selle poole, et Viru Maakohtus ei oleks täitmata ametikohti ja teiste töökoormus ei oleks seetõttu suurem. Pandeemia möödudes või olukorra normaliseerudes tuleb jätkata traditsiooniliste üritustega ning vastu tulla inimeste soovidele meeskonnatunnetuse suurendamiseks. Fookuses on suunata ja innustada kolleege digimenetlust kasutama. Hetkel on ka tehnilisi probleeme, kuid koostöös tuleb jõuda selleni, et meil oleksid vahendid kasutamaks digimenetlust. Soov on tegeleda ka küsimusega, kas peaksime olema avalikkusele nähtavad või mitte. Eilsel Viru Maakohtu üldkogul tekkis arutelu, kui palju peab kohtunik saalist välja tulema ja kui palju peab ta olema nõus avalikkusega suhtlema. Vähemalt iseenda eeskujuga püüaksin innustada kohtunikke, et nad oleksid koos kommunikatsioonijuhiga valmis kommenteerima otsuseid, kui avalikkusel on küsimusi kohtulahendi osas. Jõuda selleni, et kui kohtunikke kutsutakse esinema, siis kõik ei ütleks ühtselt ei, vaid avalikkusega suhelda soovijaid leiduks rohkem.

V. Kõve: Kui kaua oled Viru Maakohtus töötanud?

L. Naaber-Kivisoo: Kaks aastat ja kaks kuud. Enda jaoks olen teadvustanud, et töökoht saab olema vähemalt kahe tunni kaugusel nii nagu see ka varem on olnud, olen sellega harjunud. Hetkel ei oska öelda, kuidas igapäevatöö korraldan. Kavatsen olla piirkonnas nii palju kui vaja. Kohtu esimehena teadvustan, et kohal peab rohkem olema – kuid mitte ainult Narvas, vaid ka Jõhvis ja Rakveres.

V. Kõve: Kui palju kursis süüteomenetluse probleemidega?

L. Naaber-Kivisoo: Kohtuesimeheks ei sünnita, vaid õpitakse. Kohtu esimehe asetäitjana olen iga päev midagi uut juurde õppinud. Süüteomenetlusega ei ole viimased kümme aastat olnud tihedat

kokkupuudet, kuid kõik on õpitav ja varasemalt olen süüteomenetlusega ka fragmentaarselt kokku puutunud.

V. Kõve: Kas venekeelsete kodanikega suhtlemiseks on vaja tõlgi abi?

L. Naaber-Kivisoo: Täna eelistan rääkida läbi tõlgi.

V. Kõve: Mis teeksid Viru Maakohtu juhtimisel paremini kui Astrid Asi?

L. Naaber-Kivisoo: Astrid Asi on teinud väga head tööd. Aasta pärast võib olla jõuame küsimusteni, mida teisiti teha või täiendada, aga täna ei muudaks midagi.

I. Parrest: Kas enne Viru Maakohtu esimehe asetäitja kohtale asumist oli juhtimiskogemust?

L. Naaber-Kivisoo: Klassikalist juhtimise kogemust ei ole. Kümme aastat tagasi, enne kui Brüsselisse läksin, hakkasin juhtima kohtuvaidluste osakonda, aga kuna see kestis vaid paar kuud, siis elulookirjelduses seda välja ei too. Olen väitlusseltsis olnud pikaajaline nõukogu liige ja lisaks läbi viinud mitu rahvusvahelisi võistlust, olles üks organisaatoritest.

I. Parrest: Kas digitoimik tarkvara piisavalt hea, et seda võiks kasutada pabertoimiku asemel?

L. Naaber-Kivisoo: Täna olen digitoimiku kasutaja, kuid täna ei ole digitoimik kasutajale kõige mugavam. On rõõm, et kohe on tulemas uus digitoimiku versioon, mis teeb süsteemi palju paremaks ja kasutajasõbralikumaks. Olles näinud prototüüpi, on mul suur ootus, et see saaks kiiresti valmis.

K. Siigur: Kuidas kolleege veenda uute tehniliste lahenduste headuses?

L. Naaber-Kivisoo: Istun kolleegiga laua taha ja näitan, kuidas mina kasutan.

K. Siigur: Milline koostöö peaks olema kohtu esimehe ja kohtudirektori vahel? Kui palju kohtu esimees peab tegelema asutuse juhtimisega?

L. Naaber-Kivisoo: Olulistemas aspektides peab ka kohtu esimehel olema ülevaade, kui need aspektid mõjutavad kohtunike tööd. Koostöö peab olema väga aktiivne tehnika küsimuses. Kohtuesimees ei saa ignorantselt suhtuda küsimustesse, mis langevad kohtudirektori vastutusvaldkonda, aga mis mõjutavad kohtuniku tööd.

K. Siigur: Mitu kohtunikku Viru Maakohtus ei peaks kohtunikud olema?

L. Naaber-Kivisoo: Viru Maakohtus töötavad väga head kohtunikud. Võimalik, et on mingisugused aspektid töökorralduses, mida tuleks muuta. Vastust minult ei tule, et mõni kohtunik ei sobiks töötama. Tuleb vaadata konkreetseid kaasuseid.

V. Saarmets: Kas oled juba mõelnud, milline võiks olla sinu meeskond, kellega hakkaksid kohtu juhtimisel koostööd tegema? Kas tänased kohtumajade juhid pälviksid ka sinu usalduse?

L. Naaber-Kivisoo: Keeruline küsimus, sest Jõhvi kohtumajal ei ole hetkel juhti ja olen ise täitnud ka seda rolli. Loodan, et Rakvere kohtumaja juht jätkab kuni pensionini minekuni. Näeksin, et kohtumaja juhtidest üks võiks olla kriminaalkohtunik ja teine tsiviilkohtunik. Konkreetseid inimesi ei oska hetkel nimetada.

T. Saar: Kas kohtu esimehena on eesmärgiks tugevdada Viru Maakohut või töötada selle nimel, et Eestis võiks olla üks kohus.

L. Naaber-Kivisoo: Viru Maakohus võiks olla eraldiseisev kohus. Ma ei toeta ühe kohtu ideed. Töötan selle nimel, et tugevdada Viru Maakohut. Samas on oluline, et kohtud teeksid omavahel koostööd.

V. Kõve: Kui Harju Maakohus ägab ülekoormuse all ja samas Viru Maakohtu koormus on väiksem. Kuidas suhtuksid, kui Harju Maakohtust saadetakse Viru Maakohtusse lahendamiseks suur hulk kohtuasju?

L. Naaber: Rõõmsaks ei teeks. Püüame täna hakkama saada asjadega, mis meil on laual. Juhul, kui see on vältimatu, siis püüaks asjad ära lahenda ja halvas olukorras hakkama saada.

J. Tehver: Kuidas Virumaal paistab kohtuteenistujate värbamise ja juba värvatud teenistujate palgal hoidmine? Kas olukord on murettekitav? Kas on mõtteid, kuidas probleeme lahendada?

L. Naaber-Kivisoo: Peame tegema vahet kohtujuristidel, sekretäridel, tõlkidel, referentidel. Narva kohtumajja oli kaks kohtujuristi konkursi ning oli üllatavalt palju kandidaate. Juristide leidmine ja palgal hoidmine ei ole keeruline, kuna pakume võimalust teha paindlikult tööd ja töötasu on hea. Samas otsime ka tõlki ning selle ametikoha täitmisega on mure. Oleme laiendanud otsinguid ja nähtavasti peame olema paindlikumad ning ei saa eeldada, et leiame inimese Narvast. Peame arvestama, et meie tõlk on videos.

Lahkub L. Naaber-Kivisoo.

KHN-i liikmed hääletavad selle üle, kas anda nõusolek Liina Naaber-Kivisoo nimetamiseks Viru Maakohtu esimeheks.

Poolt: 9

Vastu: 0

Erapooletuid: 0

Otsus: KHN annab nõusoleku Liina Naaber-Kivisoo nimetamiseks Viru Maakohtu esimeheks.

/allkirjastatud digitaalselt/

Villu Kõve
Juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/

Eneli Kivi
Protokollija